

Asia: VN/23885/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi hyvinvointialueesta annetun lain sekä eräiden muiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annetun lain 11 §:n muutoksista (Hyvinvointialueiden seuranta, ohjaus ja laillisuusvalvonta)

Valtionohjauksen yhtenäistäminen ja kokonaisuutta huomioiva koordinointi on hyvinvointialueiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista. Esitettävä muutos nähdään toivottavana ja tarpeellisena.

Muutoksen odotetaan ehkäisevän tilanteita, joissa eri ministeriöiden mahdollisesti ristiriitainen talouden ja toiminnanohjaus hankaloittaa hyvinvointialueiden kokonaisuudessa toiminnan ja talouden suunnittelua ja toteutusta.

Valtionohjauksen yhtenäistämisessä valtiovarainministeriön vastuulle pyydetään kuitenkin huomioimaan se, etteivät taloudelliset näkökulmat ja tavoitteet ylikorostu epätarkoituksenmukaisesti ohjauksessa. Hyvinvointialueiden seurannassa, ohjauksessa ja laillisuusvalvonnassa tulee tasapainoisesti talouden kanssa tulla huomioiduksi hyvinvointialueiden palveluiden sisällöllinen näkökulma.

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annettuun lakiin lisättävästä 12 a §:stä (Hyvinvointialueiden tehtäviä koskevat valtakunnalliset tavoitteet)

Valtakunnallisten strategisten tavoitteiden lisääminen hyvinvointialuelakiin nähdään toivottavana. Muutos selkiyttää sääntelyä yhdistäessään aiemmasta poiketen hyvinvointialueiden tavoitteiden asetannan yhteen säädökseen. Valtioneuvoston vahvistamissa valtakunnallisissa strategisissa tavoitteissa tulee huomioida sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelutuotantoon liittyvien tavoitteiden sekä julkisen talouden tavoitteiden tasapaino.

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annetun lain 13 §:n muutoksista (Hyvinvointialueneuvottelukunta)

Neuvottelukuntien yhdistäminen on sekä sisällöllisen yhteistyön tehostamisen, ohjauksen selkiyttämisen, että resurssien tarkoituksen mukaisen käyttämisen näkökulmasta kannatettavaa.

Esityksen mukaisen yhdistetyn neuvottelukunnan rooli kuitenkin kasvaa hyvin merkittäväksi ja siten on erittäin tärkeää, että kaikista hyvinvointialueista on mahdollista saada neuvottelukuntaan riittävä edustus ja varsinaisin jäsenyyksin.

Näkemyksenne hyvinvointialueesta annettuun lakiin lisättävästä 13 a §:stä (neuvottelu hyvinvointialueen kanssa)

Pidämme tarkoituksenmukaisena, että hyvinvointialueen kanssa käytävissä neuvotteluissa on yhdistetty sekä järjestämisvastuuseen kuuluvien tehtävien arviointia ja toteuttamista koskeva sisältö että talous. Tämä toteuttaa paremmin hyvinvointialueen toiminnallisen kokonaisuuden huomioon ottamista.

Muut huomiot

Hyvinvointialueiden talouden ja toiminnan ohjauksessa tulisi huomioida nykyistä paremmin ennen uudistusta integroitujen alueiden muista poikkeava tilanne. Valmiiksi integroiduilla alueilla ei ole käytettävissään samanlaista potentiaalia säästöjen toteuttamiseen kuin integroimattomilla alueilla, koska monet toiminnan kehittämistä ja tuottavuutta lisäävät päätökset esimerkiksi palveluverkkoon ja päällekkäiseen hallintoon liittyen on tehty aiemmin. Valmiiksi integroitujen alueiden erityispiirteet tulisi huomioida ohjauksessa ja rahoitusperusteissa nykyistä paremmin.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Orelma Eevaliisa
Päijät-Hämeen hyvinvointialue - Sari Lahti, hallintojohtaja